

**Kształcenie osób
niebędących obywatelami polskimi
oraz obywateli polskich
pobierających naukę w szkołach
funkcjonujących w systemach
oświaty innych państw**

*Kuratorium
Oświaty
w Poznaniu*

Podstawy prawne:

- 1) [ustawa](#) z dnia 7 września 1991 r. [o systemie oświaty](#) (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.),
- 2) [ustawa](#) z dnia 7 października 1999 r. [o języku polskim](#) (Dz. U. Nr 90, poz. 999, z późn. zm.),
- 3) [rozporządzenie](#) Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 września 2016 r. [w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polakimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw](#) (Dz. U. 2016 r., poz. 1453),

- 4) **rozporządzenie** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań **umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej** uczniów należących do **mniejszości narodowych i etnicznych** oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. 2014, poz. 263),
- 5) **rozporządzenie** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki **dokumentacji przebiegu nauczania**, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. poz. 1170, z późn. zm.).

1. Osoby **niebędące obywatelami polskimi** korzystają z nauki i opieki w publicznych **przedszkolach** (...), a **podlegające obowiązkowi szkolnemu** korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach podstawowych, gimnazjach, publicznych szkołach artystycznych oraz w placówkach, w tym placówkach artystycznych, **na warunkach dotyczących obywateli polskich**.
- 1a. Osoby niebędące obywatelami polskimi, **podlegające obowiązkowi nauki**, korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach ponadgimnazjalnych **na warunkach dotyczących obywateli polskich** do ukończenia 18 lat lub ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.

4. Osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które **nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie** niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do dodatkowej, **bezpłatnej nauki języka polskiego**. Dodatkową naukę języka polskiego dla tych osób organizuje organ prowadzący szkołę.
- 4a. Osoby, o których mowa w ust. 4, mają prawo do pomocy udzielanej przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia. (...) Pomocy tej udziela się nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.

- 4b. Uprawnienie (...) przysługuje także osobom będącym obywatelami polskimi (...), które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki; (...) nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.
5. Dla osób niebędących obywatelami polskimi, podlegających obowiązkowi szkolnemu, placówka dyplomatyczna lub konsularna kraju ich pochodzenia działająca w Polsce albo stowarzyszenie kulturalno-oświatowe danej narodowości mogą organizować w szkole, w porozumieniu z dyrektorem szkoły i za zgodą organu prowadzącego naukę języka i kultury kraju pochodzenia. Szkoła udostępnia nieodpłatnie pomieszczenia i pomoce dydaktyczne.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 września 2016 r.
w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób
będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach
funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. 2016 r., poz.
1453),

- § 2 pkt 3: poprzez dokumenty należy rozumieć:

a) świadectwo, zaświadczenie lub inny dokument stwierdzające
ukończenie szkoły lub kolejnego etapu edukacji za granicą lub

- b) świadectwo, zaświadczenie lub inny dokument wydane przez szkołę za granicą, potwierdzające uczęszczanie ucznia przybywającego z zagranicy do szkoły za granicą i wskazujące klasę lub etap edukacji, który ukończył w szkole za granicą, oraz dokument potwierdzający sumę lat nauki szkolnej ucznia lub pisemne oświadczenie dotyczące sumy lat nauki szkolnej ucznia, złożone przez rodzica ucznia albo pełnoletniego ucznia, jeżeli ustalenie sumy lat nauki szkolnej nie jest możliwe na podstawie świadectwa, zaświadczenia lub innego dokumentu;
- 4) **poprzez miejsce zamieszkania** ucznia należy rozumieć: miejsce zamieszkania ucznia przybywającego z zagranicy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

§ 3.

Dziecko przybywające z zagranicy jest przyjmowane do publicznego przedszkola lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego na warunkach i w trybie postępowania rekrutacyjnego dotyczących obywateli polskich (...)

2. Jeżeli przyjęcie dziecka przybywającego z zagranicy do publicznego przedszkola odbywa się w trakcie roku szkolnego, o przyjęciu dziecka decyduje dyrektor przedszkola (...).

§ 7. Uczeń przybywający z zagranicy jest kwalifikowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr oraz przyjmowany do:

- 1) publicznego liceum ogólnokształcącego - na podstawie dokumentów, publicznej szkoły ponadgimnazjalnej prowadzącej kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły policealnej - na podstawie dokumentów i zaświadczenia lekarskiego zawierającego orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu (...)
(...)
- 6) publicznej szkoły policealnej - na podstawie wyniku sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie (...), jeżeli taki sprawdzian jest w szkole przeprowadzany, oraz zaświadczenia lekarskiego zawierającego orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu (...) oraz:

- a) świadectwa lub innego dokumentu wydanego za granicą potwierdzających w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenie średnie na podstawie art. 93 ust. 1 lub 2 ustawy albo
 - b) świadectwa lub innego dokumentu wydanego za granicą uznanych za dokumenty potwierdzające w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenie średnie na podstawie art. 93 ust. 3 ustawy, albo
 - c) ostatecznej decyzji administracyjnej w sprawie potwierdzenia w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenia średniego, wydanej na podstawie art. 93a ustawy, albo
 - d) świadectwa lub innego dokumentu wydanych za granicą uznanych w drodze nostryfikacji do dnia 31 marca 2015 r. za równorzędne ze świadectwem dojrzałości, świadectwem ukończenia liceum ogólnokształcącego, świadectwem ukończenia liceum profilowanego lub świadectwem ukończenia technikum
- jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami.

§ 12. Uczeń przybywający z zagranicy może być kwalifikowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr lub rok kształcenia oraz przyjmowany odpowiednio do publicznej szkoły, o której mowa w § 4 ust. 2 i § 5-7, oraz publicznej szkoły artystycznej lub publicznej placówki artystycznej także z uwzględnieniem wieku ucznia lub opinii rodzica ucznia albo pełnoletniego ucznia wyrażonej w formie ustnej lub pisemnej.

§ 13.

1. Jeżeli uczeń przybywający z zagranicy nie może przedłożyć dokumentów, zostaje zakwalifikowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr lub rok kształcenia oraz przyjęty do publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej.
4. W przypadku ucznia przybywającego z zagranicy, który nie zna języka polskiego, rozmowę kwalifikacyjną przeprowadza się w języku obcym, którym posługuje się uczeń. W razie potrzeby należy zapewnić w rozmowie kwalifikacyjnej udział osoby władającej językiem obcym, którym posługuje się uczeń.

§ 17.

Dla uczniów przybywających z zagranicy, podlegających obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki oraz wymagają dostosowania procesu kształcenia do ich potrzeb edukacyjnych, a także dostosowania formy organizacyjnej wspomagającej efektywność ich kształcenia, organ prowadzący publiczną szkołę może zorganizować oddział przygotowawczy w szkole, do której uczniowie ci uczęszczają.

(...)

8. W oddziale przygotowawczym w ramach tygodniowego wymiaru godzin (...), prowadzi się naukę języka polskiego według programu nauczania opracowanego na podstawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców (...).

§ 18.

1. Dla uczniów przybywających z zagranicy, podlegających obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, organ prowadzący szkołę organizuje w szkole dodatkową, bezpłatną naukę języka polskiego w formie dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego.
2. Dodatkowe zajęcia lekcyjne z języka polskiego są prowadzone indywidualnie lub w grupach w wymiarze pozwalającym na opanowanie języka polskiego w stopniu umożliwiającym udział w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, nie niższym niż 2 godziny tygodniowo.

§ 19.

1. Dla uczniów (...), w odniesieniu do których nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne z danego przedmiotu stwierdzi konieczność uzupełnienia różnic programowych z tego przedmiotu, organ prowadzący szkołę organizuje w szkole dodatkowe zajęcia wyrównawcze w formie dodatkowych zajęć lekcyjnych z tego przedmiotu.
2. Dodatkowe zajęcia wyrównawcze są prowadzone indywidualnie lub w grupach w wymiarze jednej godziny tygodniowo.
3. Tygodniowy rozkład dodatkowych zajęć wyrównawczych ustala, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, dyrektor szkoły, w której są organizowane te zajęcia.

§ 20. Łączny wymiar godzin zajęć lekcyjnych (...) nie może być wyższy niż 5 godzin tygodniowo w odniesieniu do jednego ucznia.

Ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim.

(Dz. U. z 1999 r. Nr 90, poz. 999, z późn. zm.)

art. 4. Język polski jest językiem urzędowym:

- 1) konstytucyjnych organów państwa,
- 2) organów jednostek samorządu terytorialnego i podległych im instytucji w zakresie, w jakim wykonują zadania publiczne,
- 3) terenowych organów administracji publicznej,
- 4) instytucji powołanych do realizacji określonych zadań publicznych,
- 5) organów, instytucji i urzędów podległych organom wymienionym w pkt 1 i pkt 3, powołanych w celu realizacji zadań tych organów, a także organów państwowych osób prawnych w zakresie, w jakim wykonują zadania publiczne,

art. 9. Język polski jest językiem nauczania oraz językiem egzaminów i prac dyplomowych w szkołach publicznych i niepublicznych wszystkich typów, w państwowych i niepaństwowych szkołach wyższych oraz w placówkach oświatowych i innych instytucjach edukacyjnych, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

art. 3. 1. Ochrona języka polskiego polega w szczególności na:

1) dbaniu o poprawne używanie języka i doskonaleniu sprawności językowej jego użytkowników oraz na stwarzaniu warunków do właściwego rozwoju języka jako narzędzia międzyludzkiej komunikacji,

(...)

2. Do ochrony języka polskiego są obowiązane wszystkie organy władzy publicznej oraz instytucje i organizacje uczestniczące w życiu publicznym.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki **dokumentacji przebiegu nauczania**, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. 2014, poz. 1170, z późn. zm.).

- § 8. W przypadku gdy **dziecko, uczeń, słuchacz lub wychowanek nie posiada numeru PESEL**, do księgi ewidencji (dzieci lub młodzieży), księgi uczniów, księgi słuchaczy i księgi wychowanków zamiast numeru PESEL **wpisuje się serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość**.
- § 9. Wpisów w księdze ewidencji, o której mowa w § 4 ust. 1 i § 5 ust. 1, księdze uczniów, księdze słuchaczy i księdze wychowanków dokonuje się **na podstawie dowodów osobistych lub innych dokumentów tożsamości rodziców albo pełnoletniego ucznia**, słuchacza albo wychowanka, innych dokumentów zawierających dane podlegające wpisowi do odpowiedniej księgi oraz informacji przekazanych przez organ gminy lub dyrektora innej szkoły lub placówki.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań **umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej** uczniów należących do **mniejszości narodowych i** etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. 2014, poz. 263)

- § 1. 1. Przedszkola, szkoły i placówki publiczne **umożliwiają uczniom** należącym do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (...) podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej przez prowadzenie:
- 1) nauki języka mniejszości narodowej lub etnicznej, zwanego dalej „językiem mniejszości”, oraz języka regionalnego;
 - 2) nauki własnej historii i kultury.

2. W celu umożliwienia uczniom należącym do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym podtrzymywania i rozwijania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej, w tym znajomości własnej historii i kultury, przedszkola, [szkoły i placówki publiczne mogą prowadzić naukę geografii państwa](#), z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, [zajęcia artystyczne lub inne dodatkowe zajęcia](#).

- § 11.1. Przedszkola i szkoły podejmują, w razie takiej potrzeby, dodatkowe działania mające na celu podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości etnicznej dzieci i młodzieży **pochodzenia** romskiego oraz wspomagające edukację tych dzieci i młodzieży, w szczególności szkoły mogą prowadzić zajęcia wyrównawcze.
- § 13. Warunki i sposób **podtrzymywania poczucia tożsamości religijnej** uczniów określają przepisy w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach.

opracowanie:

Barbara Zatorska

Kuratorium Oświaty w Poznaniu

Wydział Nadzoru Pedagogicznego

październik 2016